

„Być świadkiem Zagłady“

W 70. rocznicę powstania w warszawskim getcie

PROGRAM

22 kwietnia 2013 r., poniedziałek

9.00–9.15 – rozpoczęcie konferencji

9.15–11.15 – sesja I – **Bezsilność, obojętność i milczenie świadków**
moderator: dr hab. Jacek Leociak (Instytut Badań Literackich
PAN, Centrum Badań nad Zagładą Żydów)

- prof. Irena Grudzińska-Gross (Princeton University)
– Gramatyka milczenia świadków
- prof. Joanna Tokarska-Bakir (Uniwersytet Warszawski)
– O wytwarzaniu obojętności
- prof. Michael Marrus (University of Toronto)
– Międzynarodowi Świadkowie Zagłady w perspektywie historycznej
- prof. Jean Charles Szurek (CNRS – Narodowe Centrum Badań Naukowych) – Zagłada po odejściu bezpośrednich świadków
- dr Aleksandra Namysł (Instytut Pamięci Narodowej)
– Mieszkańcy tzw. Ostoberschlesien wobec ludności żydowskiej w okresie okupacji niemieckiej
- dyskusja

11.15–11.30 – przerwa kawowa

11.30–13.30 – sesja II – **Kościół wobec Zagłady**
moderator: dr hab. Bożena Szaynok (Uniwersytet Wrocławski)

- prof. Stanisław Obirek (Uniwersytet Łódzki)
– Kościół katolicki w Polsce wobec Zagłady
- prof. John Conelly (University of California)
– Katolicy, którzy próbowali powstrzymać Zagładę
- prof. Adam Rotfeld – Arcybiskup Andrzej Szeptycki
i Kościół grekokatolicki wobec Zagłady
- prof. Anna Wolff-Powęska (Instytut Zachodni)
– Kościoły w Niemczech wobec Zagłady
- prof. Paweł Śpiewak (Żydowski Instytut Historyczny,
Uniwersytet Warszawski) – Judaizm wobec Zagłady
- dyskusja

13.30–15.30 – przerwa

15.30–17.30 – sesja III – **Europejskie ruchy oporu wobec Zagłady**
moderator: dr Krzysztof Persak (Instytut Pamięci Narodowej,
Instytut Studiów Politycznych PAN)

- Claire Zalc (CNRS – Narodowe Centrum Badań Naukowych)
– Konfrontacja z prześladowaniem we Francji
- prof. Grzegorz Motyka (Instytut Studiów Politycznych PAN)
– Partyzantka ukraińska wobec Zagłady
- dr Adam Puławski (Instytut Pamięci Narodowej)
– Polskie Państwo Podziemne wobec Zagłady
- Michał Trębacz (Instytut Pamięci Narodowej,
Uniwersytet Łódzki) – Żydowskie podziemne
partie polityczne wobec Zagłady 1940–1945.
Studium porównawcze Warszawy i Łodzi
- dr Kiril Feferman (Rosyjskie Naukowo-Edukacyjne
Centrum Badań nad Zagładą)
– Partyzantka sowiecka wobec Żydów i Zagłady
- dyskusja

23 kwietnia 2013, wtorek

10.00–12.00 – sesja IV – **Spółeczeństwa europejskie wobec Zagłady**

moderator: prof. Andrzej Żbikowski (Żydowski Instytut Historyczny, Centrum Badań nad Zagładą Żydów)

- dr Beate Kosmala (Gedenkstätte Stille Helden)
– „Zwykli Niemcy” i deportacja Żydów z Berlina w latach 1941–1945
- dr hab. Tomasz Stryjek (Instytut Studiów Politycznych PAN, Collegium Civitas)
– Społeczeństwo ukraińskie wobec Zagłady
- prof. Dan Michman (Yad Vashem, Bar Ilan University)
– Społeczeństwo holenderskie wobec Zagłady
- Radu Ioanid (United States Holocaust Memorial Museum)
– Społeczeństwo rumuńskie wobec Zagłady
- Adam Sitarek (Instytut Pamięci Narodowej, Uniwersytet Łódzki) – Tramwajem przez getto. Dzielnica zamknięta widziana oczami mieszkańców Litzmannstadt – Polaków i Niemców w latach 1940–1945
- dyskusja

12.00–14.00 – przerwa

14.00–15.30 – sesja V – **Żydzi – świadkowie Zagłady**

moderator: dr hab. Barbara Engelking (Centrum Badań nad Zagładą Żydów)

- prof. Jan Grabowski (University of Ottawa, Centrum Badań nad Zagładą Żydów) – Żydzi – świadkowie na podstawie niepublikowanych dzienników
- dr Alina Skibińska (United States Holocaust Memorial Museum, Centrum Badań nad Zagładą Żydów)
– Żydzi – świadkowie w procesach karnych

- Aleksandra Bańkowska (Żydowski Instytut Historyczny)
– Świadkowie Zagłady – relacje ze zbiorów podziemnych archiwów getta warszawskiego i białostockiego
- dr Dariusz Libionka (Centrum Badań nad Zagładą Żydów)
– Losy i relacje uciekinierów z obozu zagłady w Bełżcu
- dyskusja

15.30–15.45 – przerwa kawowa

15.45–17.15 – dyskusja panelowa – **Co zostało z Hilbergowskiej triady „Sprawcy – ofiary – świadkowie”?**

moderator: prof. Paweł Śpiewak (Żydowski Instytut Historyczny)

uczestnicy: prof. Jan Tomasz Gross (Princeton University),

prof. Paweł Machcewicz (Muzeum II Wojny Światowej;
Uniwersytet Warszawski),

dr hab. Grzegorz Berendt (Instytut Pamięci Narodowej)

